

Dosarul nr. 2ra-1510/19

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud: I. Cotea)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: E. Dvurecenschii, N. Veleva, V. Movilă)

Î N C H E I E R E

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Ion Druță
Oleg Sternioală
Galina Stratulat

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către societatea pe acțiuni „Apă-Canal Cahul”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Secrieru împotriva societății pe acțiuni „Apă-Canal Cahul” cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Cahul prin care s-a respins apelul declarat de societatea pe acțiuni „Apă-Canal Cahul” și s-a menținut hotărârea din 26 aprilie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central,

c o n s t a ț ă:

La data de 08 februarie 2017 Alexandru Secrieru a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Apă-Canal Cahul (la 14 aprilie 2017 reorganizată în SA „Apă-Canal Cahul”) cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 18 noiembrie 2016 – 19 noiembrie 2016, în urma unei rupturi de conductă, pe traseul ce alimentează or. Cahul cu apă potabilă, din preajma șoselei Prieteniei a fost inundată groapa cu siloz ce îi aparține.

În același sens reclamantul a subliniat că la 20 noiembrie 2016 au fost înlăturate consecințele avariei, fapt ce se constată prin răspunsul eliberat de Inspectoratul de Poliție Cahul nr. 12008 din 01 decembrie 2016.

A mai relatat reclamantul că prin actul Primăriei s. Roșu din 22 noiembrie 2016 s-a constatat că ruptura traseului dat se află la aproximativ 20 metri de la groapa de siloz folosită de reclamant, care în urma scurgerilor a fost inundată complet. În această groapă au fost depozitate 90-95 tone de siloz de porumb.

Reclamantului i-a fost cauzat prejudiciu în mărime de 80.000 lei, ținând cont de prețurile de 850-900 lei/t.

La 15 decembrie 2016 reclamantul s-a adresat către pârât cu cerere prealabilă privind repararea prejudiciului cauzat, estimat la suma de 80.000 lei, conform actului întocmit de comisia Primăriei s. Roșu.

Ulterior a primit răspunsul nr.491 din 20 decembrie 2016, fără a fi despăgubit de către pârât pentru prejudiciul material suportat.

În drept reclamantul a întemeiat acțiunea pe prevederile art.1398 și 1416 Cod civil.

Reclamantul, după concretizarea pretențiilor din acțiune, a solicitat încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a prejudiciului material în cuantum de 76500 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 aprilie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central s-a încasat de la SA „Apă-Canal Cahul” în folosul lui Alexandru Secrieru în contul reparării prejudiciului cauzat 76500 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 2295 lei.

În susținerea soluției sale prima instanță a reținut că pârâtul ÎM „Apă-Canal” nu a negat faptul că în competența sa sunt obligațiile de a supraveghea și de a menține în stare bună țevile, conductele de alimentare cu apă potabilă, precum și nu a prezentat probe care ar combate pretențiile reclamantului, iar argumentele pârâtului sunt în contradicție cu faptele constatate de instanță.

Instanța de fond a mai reținut că pârâtul este vinovat de cauzarea prejudiciului material, ce urmează a fi reparat în baza principiului reparării integrale a daunei, astfel că potrivit raportului de expertiză nr.180317P din 20 martie 2017 prejudiciul cauzat constituie 76.500 lei.

Potrivit prevederilor art.94 Cod de procedură civilă, prima instanță a încasat cheltuieli de judecată în sumă de 2.295 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia din 21 martie 2019 a Curții de Apel Cahul s-a respins apelul declarat de SA „Apă-Canal Cahul” și s-a menținut hotărârea din 26 aprilie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

În susținerea soluției sale instanța de apel, cu trimitere la prevederile art.1398 alin. (1) Cod civil, art.14 lit. f), art.15 alin.(3) și art. 15 lit. k) a Legii nr.303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, a reținut că SA „Apă-Canal Cahul” este obligată să repare paguba cauzată reclamantului Alexandru Secrieru, indiferent de faptul dacă acesta deține în proprietate terenul pe care este amplasată amenajarea cu siloz, or, în acest caz prejudiciul nu a fost cauzat prin daune aduse terenului, ci prin alterarea nutrețului pentru vite, iar nutrețul respectiv aparține proprietarului Alexandru Secrieru, întrucât alte probe contrare pârâtului SA „Apă-Canal Cahul” nu a prezentat.

Totodată, instanța de apel a enunțat că este neîntemeiat argumentul apelantului SA „Apă-Canal Cahul”, care pretinde că raportul de evaluare nr.180317P din 20 martie 2017 nu poate fi acceptat ca probă, întrucât rapoartele de evaluare pot fi combătute ca probe doar prin alte rapoarte de evaluare sau expertiză judiciară, iar conform art.5 a Legii nr.989 din 18 aprilie 2002 cu privire la activitatea de evaluare, evaluarea poate fi benevolă și/sau obligatorie. Evaluarea benevolă este efectuată din inițiativa beneficiarului. Evaluarea obligatorie se efectuează în cazurile stabilite de prezenta lege, precum și din inițiativa autorităților administrației publice centrale și locale. Acestei evaluări sânt supuse obiectele evaluării, indiferent de tipul de proprietate asupra lor.

La caz, instanța de apel a constatat că reclamantul Alexandru Secrieru a efectuat o evaluare benevolă, adresându-se Agenției de Expertiză și Evaluare „Proexpert Sud” SRL, care dispune de așa gen de activitate și a realizat evaluarea prejudiciului material cauzat prin alterarea nutrețului pentru vite, aplicând metoda comparativă de evaluare, în corespundere cu prevederile art.6 alin. (1) a Legii cu privire la evaluare nr.989 din 18 aprilie 2002, iar drept parte componentă a raportului de evaluare sunt informațiile extrase de pe pagina oficială de vânzări www.999.md, în

care sunt indicate prețurile la nutrețul de siloz pe piața internă a Republicii Moldova, fiind de 800 lei per tonă, astfel evaluatorul s-a conformat cerințelor legale de efectuare a evaluării, iar, potrivit carnetului de muncă a evaluatorului Ion Miron acesta a desfășurat activitate în domeniul efectuării evaluărilor în calitate de evaluator în cadrul Camerei de Industrie și Comerț.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a accentuat că argumentele apelantului referitoare la acțiunile evaluatorului Ion Miron sunt neîntemeiate, întrucât dintr-un simplu calcul matematic al dimensiunilor gropii cu siloz, indicat în actul de constatare din 22 noiembrie 2016, rezultă că volumul acesteia este de 360m³ (30m x 8m x 1,5m), și nu de 36m³, iar referitor la faptul că evaluatorul nu a stabilit dimensiunile amenajării cu siloz, acest lucru nu corespunde adevărului, or așa cum rezultă din pozele anexate la raportul de evaluare a pagubei din 20 martie 2017, evaluatorul Miron Ion s-a deplasat la fața locului, iar la materialele dosarului este anexat și actul de constatare din 22 noiembrie 2016, întocmit de comisia Primăriei satului Roșu, în care se indică dimensiunile acesteia. Mai mult ca atât, SA „Apă-Canal Cahul” nu a avut nici un impediment pentru a iniția măsurări repetate, lucru care nu a fost realizat, iar martorul Nadejda Chelban a indicat, că dimensiunile amenajării cu siloz au fost măsurate cu certitudine.

La fel, instanța de apel a reținut că din pozele anexate se conchide că amenajarea cu siloz nu reprezintă în sine o construcție care cade sub incidența Legii nr.721 din 02 februarie 1996 privind calitatea în construcții și Legii nr.163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, precum și faptul că Alexandru Secrieru a explicat instanței de judecată, că groapa de siloz este de pe timpul existenței Sovhozului „Pravda”, fapt recunoscut de însuși pârâtul SA „Apă-Canal Cahul” în apelul înaintat, iar clădirile alăturate gropii de siloz au fost repartizate în calitate de cotă-valorică persoanelor de la care arendează terenuri agricole, iar folosirea terenului aferent acestor construcții este permisă și din acest motiv, mai mult, specialistul cadastral al Primăriei satului Roșu, Nicolae Schițanu, a confirmat că Primăria satului Roșu a permis reclamantului Alexandru Secrieru exercitarea folosinței asupra porțiunii respective de teren, ocupate de amenajarea cu siloz.

La 31 mai 2019, prin intermediul oficiului poștal, SA „Apă-Canal Cahul” a declarat recurs împotriva deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Cahul.

În motivarea recursului recurentul a reiterat circumstanțele expuse în fața instanțelor judecătorești ierarhic inferioare, iar cu trimitere la prevederile art. 432 Cod de procedură civilă, a insistat că atât prima instanță cât și cea de apel au interpretat eronat prevederile art. 15 alin. (2) lit. k) al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, întrucât Alexandru Secrieru nu a prezentat nici un act că deține dreptul asupra terenului sau asupra construcției, primăria fiind proprietar al terenului, pe care construcția nu figurează.

A mai relatat recurentul că la momentul improvizării acestei gropi reclamantul a construit-o pe riscul propriu, cu încălcarea tuturor normelor de construcție.

În aceeași ordine de idei, recurentul a subliniat că evaluatorul Ion Miron nu corespunde cerințelor impuse prin Legea cu privire la activitatea de evaluare, iar, la fața locului acesta nu a stabilit dimensiunile reale ale gropii, nu a stabilit tonajul silozului, nu a stabilit dacă silozul a devenit inutilizabil din cauza apei scurse în groapă.

La fel, recurentul a notat că instanțele au neglijat faptul că intimatul a declarat

că silozul este din 2015 și este pentru necesități personale, însă nu deține animale mari cornute, respectiv acest siloz era inutilizabil sau predestinat vânzării.

Recurentul a solicitat casarea deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Cahul și a hotărârii din 26 aprilie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Central cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 11 iulie 2019 Alexandru Secrieru, reprezentat de avocatul Maxim Todorov, a depus referință la recursul formulat de SA „Apă-Canal Cahul”, prin care a solicitat declararea acestuia inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia contestată la 21 martie 2019, fiind expediată participanților la proces, însă la materialele dosarului lipsește careva probe care ar indica la recepționarea de către recurent a deciziei instanței de apel.

Astfel, luând în considerare cele menționate, se apreciază că cererea de recurs depusă de către SA „Apă-Canal Cahul” a fost declarată în termenul legal de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Apă-Canal Cahul” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în

afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SA „Apă-Canal Cahul” ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Cahul” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Ion Druță

judecătorii

Oleg Sternioală

Galina Stratulat